МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра філософії

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальностей
В10 Філософія,
В12 Культурологія та музеєзнавство,
В7 Релігієзнавство

Київ – 2026

Методичні рекомендації з написання магістерської роботи: для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх форм навчання спеціальностей В10 Філософія, В12 Культурологія та музеєзнавство, В7 Релігієзнавство. Затверджено на засіданні кафедри філософії Соціально-гуманітарного факультету 26 серпня 2026 року, протокол №1.

Для здобувачів освіти, викладачів, керівників наукових робіт.

УКЛАДАЧІ:

Гончаренко Катерина Сергіївна, кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії Соціально-гуманітарного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;

Глушко Тетяна Петрівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Соціально-гуманітарного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова

1. МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Магістерська робота (кваліфікаційна дипломна робота магістра) – це самостійне наукове дослідження, яке здобувач освіти виконує на завершальному етапі навчання в університеті. Вона має комплексний характер та пов'язана з використанням набутих магістрантом знань, вмінь та навичок зі спеціальних дисциплін й завершує навчальну та наукову підготовку здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти в закладі вищої освіти.

Дипломна робота магістра передбачає систематизацію, закріплення, розширення та поглиблення теоретичних і практичних знань зі спеціальності, а також застосування їх під час вирішення конкретних наукових та інших завдань. Магістерська робота – це документ, на підставі якого визначають рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки здобувача освіти, його здатність застосовувати знання під час вирішення конкретних проблем, схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з теми дослідження, готовність, як випускника магістратури, до виконання завдань професійної діяльності у галузі філософії.

Здобувачу освіти надається право самостійно обрати тему магістерської роботи за умови її погодження з науковим керівником та випусковою кафедрою.

Кваліфікаційна дипломна робота магістра характеризується логічною єдністю структурних елементів, тобто вступ, розділи, висновки є логічно пов'язаними та узгодженими між собою, а висновки безпосередньо випливають із проведеного дослідження. Магістерська робота містить сукупність результатів і положень, що пропонуються для публічного захисту. На відміну від бакалаврської роботи, магістерське дослідження вимагає глибшого наукового аналізу, ширшого огляду джерел та обов'язково містить елементи оригінального, самостійного дослідження.

Робота магістра виконується згідно з вимогами до наукових досліджень і має засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті в університеті знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, підготовленість автора до виконання самостійної наукової або творчої професійної роботи з використанням теоретичних знань і практичних навичок. Окрім академічних знань, процес написання магістерської роботи також розвиває критичне мислення та навички тайм-менеджменту.

Кваліфікаційна робота магістра є важливим підсумком магістерської підготовки, у зв'язку з чим зміст роботи та рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-наукової або освітньо-професійної програми. Вона повинна продемонструвати вміння автора стисло, логічно, аргументовано й стилістично грамотно викладати матеріал.

Магістерська робота виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної

теми, а також результатів власних досліджень з метою вирішення визначених науково-професійних завдань. Робота має чітку структуру, що містить вступ, кілька розділів, висновки та список використаних джерел. Кожен розділ повинен мати логічний зв'язок із загальною метою роботи.

Метою написання дипломної роботи магістра є:

- систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань здобувача освіти, їх застосування при вирішенні конкретних наукових, науково-дослідних і професійних завдань;
- розвиток навичок самостійної наукової роботи, оволодіння методикою теоретичної, експериментальної та науково-пошукової діяльності, проведення самостійного дослідження (експерименту) при вирішенні наукових проблем;
- набуття досвіду аналізу отриманих результатів дослідження та формулювання висновків і положень;
- набуття навичок написання й оформлення наукової праці та отримання досвіду її публічного захисту.

Дипломна робота магістра є індивідуальним дослідженням та виконується кожним здобувачем освіти одноосібно. До захисту допускаються тільки ті дипломні роботи, результати яких було апробовано на наукових семінарах або науково-практичних конференціях. Також за результатами дослідження здобувачу освіти рекомендовано опублікувати статтю у науковому журналі / збірнику або тези доповіді на міжнародних / всеукраїнських конференціях (публікація може бути одноосібною або підготовленою разом із науковим керівником). Публікації є важливим підтвердженням наукової новизни та цінності проведеного дослідження.

Магістерська робота ***пишеться державною мовою***, проте за бажанням магістранта може бути виконана й англійською мовою. У роботі не повинно бути переписаних із підручників положень і формулювань, однак прийнятним є цитування з покликанням на відповідне джерело й коректне його оформлення. До захисту магістерських робіт допускаються здобувачі освіти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли попередній захист, подали в установлений термін магістерську роботу, отримали позитивний відгук наукового керівника (**Додаток 6**) та позитивні рецензії двох науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь та / або вчене звання, а також успішно пройшли антиплагіатну перевірку. Така перевірка є обов'язковою процедурою для забезпечення академічної доброчесності. Оригінальність тексту роботи є однією з ключових вимог для її допуску до захисту.

Оцінювання магістерської роботи відбувається шляхом відкритого захисту тез роботи перед фаховою комісією. Захист – це не лише представлення результатів, але й наукова дискусія, де здобувач освіти повинен продемонструвати глибоке розуміння теми, вміння відповідати на запитання та відстоювати власну наукову позицію.

2. СТРУКТУРА ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Дипломна робота складається з Анотації, Summary, Змісту, Переліку умовних позначень / скорочень (за потреби), Вступу, трьох розділів, висновків (до кожного розділу та загальних до роботи), бібліографії (списку використаних теоретичних джерел – 80-90 найменувань, списку додаткової літератури (інтернет-ресурсів, довідникових джерел), додатків (за потреби).

АНОТАЦІЯ українською та SUMMARY іноземною (англійською) мовою, що слідують одна за одною обсягом 2–4 сторінки стисло відображають зміст і структуру вступної частини магістерської роботи. У цій частині роботи зазначається актуальність, вказується мета, завдання, об'єкт, предмет, матеріал дослідження, методи, наукова новизна отриманих результатів, практичне значення та перспективи подальшого дослідження.

ЗМІСТ роботи – 1 сторінка. Його розміщують на початку дипломної роботи після Анотації та Summary. Зміст містить найменування та нумерацію початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема Вступу, Висновків, Списку використаних джерел, Додатків тощо. Назви розділів і підрозділів мають бути стислими й зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її тему.

Вступна частина (ВСТУП) магістерської роботи, як правило, займає 3–5 сторінок. У Вступі надається обґрунтування актуальності та значення обраної теми магістерської роботи, формулюються актуальність, предмет і об'єкт дослідження, мета та завдання дослідницької роботи, вказуються методологічна та джерельна база наукової розвідки, визначається новизна отриманих результатів, апробація й структура роботи. Відповідно, вступ до магістерської дипломної роботи є відповідальною частиною, у якій коротко викладають оцінку сучасного стану проблеми, відзначаючи практично розв'язані та нерозв'язані завдання, наукові підходи, що існують у проблемній галузі, методологію та окреслюють світові тенденції вирішення поставлених завдань, обґрунтовують доцільність проведення конкретного наукового дослідження.

Важливо звернути увагу на те, що розкриття актуальності теми дипломної роботи не повинно бути багатослівним, оскільки цьому передує характеристика сучасного стану розвитку явищ, що мають відношення до пропонованої наукової праці. ***Актуальність*** – це обґрунтування того, чому саме зараз важливо і доцільно досліджувати обрану тему і який внесок дослідження зробить у науку та / або практику. ***Мета*** повинна бути сформульована таким чином, щоб указувати на предмет та об'єкт дослідження. Метою написання дипломної роботи, як правило, є «удосконалення» або «поліпшення функціонування об'єкта дослідження». Формулювання мети як «дослідження» чи «вивчення об'єкта дослідження» є неправильним, оскільки такі слова характеризують спосіб досягнення мети. Мета магістерського дослідження може бути тільки одна.

Формулювати завдання необхідно якомога конкретніше й докладніше, оскільки опис їх вирішення становитиме зміст розділів і параграфів роботи. Завдання дипломної роботи, сформовані у вступі, обов'язково повинні бути послідовно розкриті у розділах, підрозділах, пунктах, підпунктах наукового дослідження. Наприкінці роботи, саме виходячи з мети і завдань, автор повинен зробити висновки до своєї роботи. Сформульовані завдання, по суті, є міні-планом наукового дослідження, що допомагає структурувати основну частину роботи.

Об'єкт дослідження – це процес, явище, категорія, що породжує проблемну ситуацію і є обраним / обраною для вивчення. **Предмет** дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться як загальне і часткове, тобто предмет дослідження – це та частина об'єкта, яка безпосередньо вивчається. Саме на нього спрямовано основну увагу дослідника, оскільки предмет дослідження змістовно визначає тему (назву) наукової роботи. Фактичним матеріалом для наукового вивчення слугують конкретні явища. **Джерельна база** дослідження формується з лексикографічних джерел, фрагментів текстів, цілих текстів, корпусів текстів, на основі яких проводилося власне дослідження.

Методи дослідження. У вступі також необхідно подати перелік методів дослідження, які були використані для досягнення поставленої мети. Наукові методи треба не лише назвати, але й зазначити, що саме досліджувалось і за допомогою якого конкретного методу. Вибір методів має забезпечити достовірність отриманих результатів і висновків наприклад, дедуктивний, індуктивний, структурно-функціональний тощо, а також пояснення їх використання. Коректний вибір методів є запорукою наукової достовірності проведеного дослідження.

Апробація результатів дослідження є обов'язковим структурним елементом Вступу, де вказують назви науково-практичних конференцій, конгресів, симпозіумів, на яких було оприлюднено результати виконаного дослідження та пройдено публічну апробацію. Вказується кількість опублікованих одноосібних (або у співавторстві) наукових праць (статей, тез), у яких відображені основні наукові результати дослідження. Мінімум наукових праць, який надає право бути допущеним до захисту магістерської роботи – 2 (які вже мають бути опубліковані до захисту магістерської роботи).

Структура роботи – останній елемент вступу до наукової роботи. Він включає перерахування всіх структурних складових виконаної праці, а також вказівку на кількість використаних джерел (не менше ніж кількість сторінок основного тексту), У цьому абзаці зазначається загальна кількість сторінок виконаної роботи і кількість сторінок основного тексту (80-85 сторінок, починаючи зі Вступу до Списку використаних джерел).

Отже, загальна характеристика роботи у вступі подається в такій послідовності: актуальність теми; мета і завдання дослідження; об'єкт і предмет вивчення; фактичний матеріал і джерельна база дослідження; методи опрацювання матеріалу та його опису; наукова новизна одержаних результатів; апробація результатів дослідження, публікації; структура роботи.

ОСНОВНА ЧАСТИНА є головною структурною складовою кваліфікаційної магістерської роботи. Вона розкриває вирішення усіх завдань, поставлених у дослідженні задля досягнення мети та отримання нових наукових результатів. Основна частина складається з двох (або трьох, за потреби) розділів, які поділяються на підрозділи, пункти та підпункти. Кожен пункт і підпункт повинен містити змістовно закінчену інформацію та завершуватися проміжними висновками (1–2 абзаци, що підсумовують призначення запропонованого пункту чи підпункту).

Розділ 1 є теоретичною частиною роботи (орієнтовно 30–35 сторінок) і складається з 2-3 підрозділів. У ньому окреслюються основні проблемні питання, пов'язані з базовими поняттями теми, наводяться провідні наукові підходи, визначаються ключові поняття та їхні характеристики, здійснюється критичний аналіз праць вітчизняних і зарубіжних дослідників, виявляються прогалини у вивченні проблеми та можливості їх заповнення шляхом застосування нових підходів або інтеграції кількох методологій. Рекомендовано починати написання роботи саме з теоретичного розділу, оскільки це дозволяє глибше зануритися в тему, сформувати власну наукову базу та чітко окреслити межі дослідження.

Наприклад, якщо тема магістерської роботи сформульована як «Семіотика влади в замкненому просторі "Мерзенної вісімки" Квентіна Тарантіно», то перший розділ може містити такі підрозділи: 1.1 Теоретичні засади семіотики влади в сучасній філософії (огляд концепцій влади, знаку та простору в працях М. Фуко, Ж. Дельоза, У. Еко та інших дослідників із встановленням методологічних можливостей їх застосування до кінематографічного матеріалу); 1.2 Простір як форма прояву влади у філософській традиції (аналіз просторових моделей влади, поняття замкненого простору, дисциплінарних і контрольних механізмів); 1.3 Семіотичні підходи до аналізу кінематографічного тексту (критичний огляд семіотичних методів інтерпретації фільму, особливостей візуального та вербального кодів у творчості К. Тарантіно). Два інші розділи формуються за таким же принципом по мірі логічного структурування тексту.

До кожного розділу обов'язково формулюються висновки. Загальні висновки роботи становлять 4–5 сторінок і є заключною частиною роботи. У них стисло підбиваються підсумки дослідження, даються відповіді на проблемні запитання, поставлені у Вступі, послідовно зазначається, що саме було виявлено, встановлено чи доведено за завданнями роботи задля досягнення наукової мети. ***Висновки мають безпосередньо корелювати з метою і завданнями дослідження***. У цій частині також можна надати рекомендації щодо практичного застосування отриманих результатів та окреслити перспективи подальших досліджень обраної теми. Виклад усього матеріалу повинен відповідати вимогам наукового стилю.

Список використаних джерел. Кількість джерел має бути не меншою за кількість сторінок основного тексту. Усі джерела, на які здійснено покликання в тексті, мають бути внесені до списку, і навпаки – усі джерела зі списку повинні мати відповідні покликання в тексті роботи (у квадратних

дужках із зазначенням порядкового номеру джерела у списку використаних джерел та вказанням порядкового номеру сторінки у разі цитування). Додатки (за бажанням здобувача освіти) додаються до роботи після списку використаних джерел.

Кожен розділ роботи починають із нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напряму й обґрунтуванням застосованих методів. Для нумерування рубрик застосовують індексаційну систему з використанням арабських цифр, наприклад: 1; 1.1; 1.1.1; 1.1.2; 1.2; 1.2.1; 1.2.2; 1.3; 1.3.1. У тексті тематичні заголовки (назви розділів) друкують великими літерами, а назви підрозділів (рубрик) – малими (окрім першої); нумерацію й тематичні заголовки друкують напівжирним шрифтом. Магістерська робота має містити нумерований абетковий список використаних джерел. Для нумерування додатків використовують арабські цифри.

Обсяг дипломної роботи орієнтовно становить 80-85 сторінок основного тексту (без переліку використаних джерел та додатків). Робота виконується українською мовою, крім Summary, що розташовується одразу після титульних сторінок та україномовної анотації й виконується англійською мовою.

Магістерську роботу зазвичай виконують у такій **послідовності:**

- обирають тему;
- з’ясовують об’єкт, наукову проблему та предмет дослідження;
- визначають мету й завдання наукової роботи;
- виявляють, відбирають й вивчають джерельну базу з теми дослідження;
- складають попередній план (зміст) дослідження, розробляють рубрикацію майбутнього тексту;
- визначають методологію та викладають теорію;
- формулюють висновки й рекомендації;
- оформляють список використаних джерел, в разі потреби – додатки;
- оформлюють україномовну анотацію та Summary;
- здійснюють наукове редагування тексту.

Сторінки з даними **титульного аркушу** оформляють відповідно до зразків, наведених у **Додатках 1 і 2.** Зміст магістерської роботи оформлюють відповідно до зразка, наведеного в **Додатку 3**.

Основний текст магістерської роботи друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого першосортного паперу формату А4 (210×297 мм) через півтора інтервалу шрифтом Times New Roman, кегль 14. Пагінацію (кегль 14) наводять у правому верхньому куті сторінки. Друкуючи текст, залишають поля таких розмірів: верхнє – 20мм, праве – 10-15 нижнє – 20мм, ліве – 30 мм. Абзацний відступ – 1,25мм.

Завершену й належним чином оформлену, але ще не оправлену магістерську роботу підписують здобувач освіти та науковий керівник. Науковий керівник складає відгук. Завідувач кафедри філософії, розглянувши магістерську роботу й відгук наукового керівника, ухвалює рішення про її

попередній розгляд, який відбувається на засіданні кафедри й на якому ухвалюють рішення про допуск здобувача освіти до захисту магістерської роботи перед екзаменаційною комісією.

Після цього магістерську роботу здобувач освіти здає до майстерні для виконання палітурних робіт (кожна частина повинна мати оправу з картонними боковинами формату 22×31 см). Оправлену магістерську роботу передають на рецензування. Отримавши магістерську роботу й рецензії на неї, здійснюють безпосередню підготовку до захисту й захист магістерської роботи.

3. ПОРЯДОК ПОДАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ НА АНТИПЛАГІАТНУ ПЕРЕВІРКУ

Відповідно до Положення «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (від 19 грудня 2024 року) та вимог Закону України «Про академічну доброчесність» (2025), який набув чинності у 2026 році, усі кваліфікаційні роботи здобувачів освітнього рівня «магістр» підлягають обов'язковій перевірці на академічний плагіат.

Кваліфікаційна робота подається на антиплагіатну перевірку ***не пізніше ніж за 15 календарних днів*** до дати попереднього захисту. У разі порушення встановленого строку робота може бути прийнята лише з письмового дозволу декана факультету, але не пізніше ніж за 10 календарних днів до захисту.

Порядок перевірки. Подання заяви та файлу роботи. Здобувач освіти подає заяву на ім'я завідувача кафедри філософії та файл роботи у форматі ПДФ (без захисту, перевірений на віруси). Назва файлу – прізвище + індекс групи (наприклад, Білокобильський_2Філос.м.н.).

Перевірка відбувається через систему Turnitin. Звіт подібності формується автоматично. Комісія з академічної етики факультету аналізує звіт Turnitin, розглядає роботу та приймає рішення про допуск роботи до попереднього захисту. Рішення оформлюється письмовою довідкою.

Показники оригінальності: понад 85 % - робота оригінальна, допускається до попереднього захисту; 80–75 % - оригінальність задовільна (потребує перевірки коректності покликань); 70–65 % - робота може бути допущена лише після доопрацювання та повторної перевірки; менше 60 % - робота не допускається до попереднього захисту.

У разі виявлення академічного плагіату або інших порушень академічної доброчесності застосовуються такі заходи: до здобувача освіти – попередження, повторне проходження перевірки, недопуск до захисту в поточному навчальному році, а в разі повторного порушення – відрахування; до кваліфікаційної роботи – недопуск до захисту, анулювання результатів перевірки, обов'язкове доопрацювання або написання нової роботи.

У разі виявлення фактів академічного плагіату (або суттєвого недекларованого використання ШІ) у магістерській роботі науковий керівник притягається до дисциплінарної відповідальності у вигляді догани за

неналежне виконання службових обов'язків. При повторному виявленні плагіату (або порушень, пов'язаних із ШІ) керівнику оголошується догана, а на засіданні кафедри та Вченої ради факультету розглядається питання про відповідність викладача займаній посаді.

Рішення про застосування заходів впливу приймає Комісія з академічної етики Соціально-гуманітарного факультету відповідно до Положення УДУ та Закону України «Про академічну доброчесність».

Політика використання штучного інтелекту. Використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini, Claude тощо) під час підготовки магістерської роботи допускається виключно як допоміжний засіб (для пошуку джерел, структурування матеріалу, перевірки мови).Заборонено: генерувати за допомогою ШІ значні фрагменти тексту роботи без подальшої авторської переробки; видавати згенерований ШІ текст за власний; використовувати ШІ для написання вступу, висновків, аналітичних розділів без критичного осмислення та цитування.

У разі використання ШІ здобувач зобов'язаний зазначити це у вступі або в окремій примітці. Роботи, у яких виявлено суттєве недекларованe використання ШІ, розглядаються як порушення академічної доброчесності й підлягають тим самим санкціям, що й у випадку плагіату.

Приклад заяви на перевірку на плагіат представлено у **Додатку 4**, а приклад відповідної довідки від комісії з академічної доброчесності – в **Додатку 5.**

4. ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Закінчивши технічне оформлення магістерської роботи, необхідно приділити достатньо уваги підготовці до її захисту. Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти у терміни, визначені навчальними планами, й згідно з графіком, затвердженим ректором університету.

На захисті здобувач демонструє не лише результати, але й глибоке розуміння теми, вміння аргументовано відповідати на запитання та відстоювати власну наукову позицію. До захисту магістерської роботи здобувач освіти повинен підготувати доповідь тривалістю 5–7 хвилин, а також ілюстративний матеріал для членів екзаменаційної комісії: презентація дослідження в комп'ютерній програмі Power Point у вигляді слайдів, які демонструються на екрані під час захисту й висвітлюють основні теоретичні положення та апробаційну складову. Ефективна презентація є ключем до успішного захисту. Вона має бути лаконічною, візуально привабливою та містити лише найважливішу інформацію, щоб не перевантажувати аудиторію.

У доповіді здобувач освіти висвітлює актуальність теми, мету, завдання магістерської роботи, зазначає об'єкт, предмет, методи дослідження, фактичний матеріал, наукову новизну, стисло представляє основні результати проведеної розвідки, зауважує про практичне значення роботи, її апробацію, визначає перспективи подальшого дослідження. Читати доповідь під час

захисту не рекомендується.

Захист магістерської роботи оцінюється за такими ***критеріями*** (максимальний бал – 100):

1. Відповідність оформлення роботи, покликань і списку використаних джерел нормативним вимогам до магістерської роботи – загалом 20 балів (повна відповідність – 20, незначні помилки в оформленні – 14, значні помилки в оформленні – 8, оформлення переважно неправильне – 0) .

2. Ступінь володіння матеріалом виконаного дослідження, представленим у доповіді на захисті – загалом 20 балів (висока – 20, добра – 15, задовільна – 10, незадовільна – 0).

3. Змістова наповненість презентації, що супроводжує доповідь під час захисту – загалом 20 балів (повністю відповідає доповіді – 20, відповідність неповна – 14, відповідність часткова – 8, не відповідає доповіді – 0).

4. Технічне оформлення презентації, що супроводжує доповідь під час захисту – загалом 20 балів (повна відповідність вимогам до такого роду презентацій – 20, незначні помилки в оформленні – 15, значні помилки в оформленні – 10, оформлення переважно некоректне – 0).

5. Коректність відповідей на запитання комісії і присутніх – загалом 20 балів (повністю правильні – 20, частково неправильні – 10, повністю неправильні – 0).

РАЗОМ: 100 балів. Екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти на закритому засіданні оцінює кожну магістерську роботу. Захист магістерських робіт закінчується виставленням оцінок за національною шкалою та в системі ЄКТС. Оцінка за магістерську роботу складає середнє арифметичне від: оцінки рецензента (як зазначено у рецензії: максимальний бал – 100) та оцінки, отриманої здобувачем освіти під час захисту (максимальний бал – 100). Підсумкова оцінка вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

5. КЕРУВАННЯ ВИКОНАННЯМ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ І ЇЇ РЕЦЕНЗУВАННЯ

Керівником магістерської роботи призначається досвідчений викладач кафедри, котрий має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання та здійснює наукові дослідження відповідного напряму. Важливим аспектом успішного написання роботи є регулярна та ефективна комунікація здобувача освіти з науковим керівником.

Науковий керівник дипломної роботи магістра:

- надає допомогу здобувачу освіти у виборі теми роботи, складанні її розгорнутого плану та підборі джерел для формування теоретичної й методологічної бази дослідження;
- контролює дотримання здобувачем освіти вимог до змістового і технічного боку науково-дослідної роботи;
- дає відгук на магістерську роботу відповідно до вимог Соціально-гуманітарного факультету (заповнює затверджену форму відгуку);

- керує підготовкою кваліфікаційної роботи магістра до захисту (перевіряє виступ і презентацію).

Відгук науковий керівник підписує особисто, зазначивши своє прізвище та ім’я, посаду, науковий ступінь, вчене звання та дату протоколу засідання кафедри, на якому магістерську роботу допущено до процедури захисту.

Рецензування магістерських робіт доручають висококваліфікованим фахівцям наукових та проектних організацій, працівникам і викладачам вищих навчальних закладів, які не працюють у УДУ імені Михайла Драгоманова. Завдання рецензента – допомогти екзаменаційній комісії всебічно й об’єктивно оцінити магістерську роботу щодо її наукового рівня. Зазвичай рецензія складається з трьох частин: загальної, докладного аналізу та висновків.

Рецензію складають в одному примірнику. Її підписує особисто рецензент, зазначивши своє прізвище та ім’я, посаду, науковий ступінь та вчене звання. Підпис рецензента засвідчують в установі, в якій він працює.

ДОДАТОК 1
Приклад титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра філософії

Магістерська робота
на тему:
СЕМІОТИКА ВЛАДИ В ЗАМКНЕНОМУ ПРОСМТОРІ «МЕРЗЕННОЇ ВІСІМКИ» КВЕНТІНА ТАРАНТІНО

Здобувача другого (магістерського) рівня
вищої освіти групи 2Філос.
соціально-гуманітарного факультету
денної форми навчання
спеціальності В10 Філософія
Богдана БІЛОКОБИЛЬСЬКОГО

Науковий керівник:
к.філос.н., доц.
Катерина ГОНЧАРЕНКО
_____

Допущено до захисту
«____» _____2026 року, протокол_____
Завідувач кафедри к. філос. наук, доц.
Катерина ГОНЧАРЕНКО
_____

Оцінка: _____

Київ – 2026

ДОДАТОК 2
Sample of the Master's Thesis Title Page (English)

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
MYKHAILO DRAHOMANOV UKRAINIAN STATE UNIVERSITY
Faculty of Social Sciences and Humanities
Chair of Philosophy

Master's Thesis
on the topic:
THE SEMIOTICS OF POWER IN THE ENCLOSED SPACE OF QUENTIN TARANTINO'S "THE HATEFUL EIGHT"

Student of the second (master's) l
evel of higher education
group 2Philos.m.n.
Faculty of Social Sciences and Humanities
full-time form of study
specialty B10 Philosophy
Bohdan BILOKOBYLSKYI

Scientific Supervisor:
Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor
Kateryna HONCHARENKO

Admitted to defense
«____» _____2026, protocol_____
Head of the Department
Candidate of Philosophical Sciences, Assoc. Prof.
Kateryna GONCHARENKO
_____
Evaluation: _____

Kyiv – 2026

ДОДАТОК 3

ЗМІСТ

ВСТУП……..**3**
РОЗДІЛ 1. ВІДОБРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ» У ФІЛОСОФСЬКИХ ДЖЕРЕЛАХ……..……**5**
1.1. Теоретичні засади становлення Memory Studies в європейській думці наприкінці XIX – початку XX століть……**5**
1.2. Етапи розвитку Memory Studies як наукового напряму……**12**
1.3. Історіографічний аналіз феномену історичної пам'яті: світові практики та український контекст……**20**
Висновки до першого розділу……..……**29**

РОЗДІЛ 2. СУТНІСНО-ЗМІСТОВНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ» ……**30**
2.1. Зміст, рівні, структура та функції історичної пам'яті……**30**
2.2. Сучасні комеморативні практики як інструмент формування історичної пам'яті……..……**38**
2.3. Маніпуляції історичною пам'яттю: специфіка та інструментарій……**47**
Висновки до другого розділу……..**58**

РОЗДІЛ 3. НАЦІЄТВОРЧИЙ ДИСКУРС ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ…….**59**
3.1. Історична пам'ять та національна ідентичність……**59**
3.2. Роль історичної пам'яті в становленні суспільної злагоди. «Війни пам'ятей» ……**60**
3.3. Моделі національної пам'яті українського суспільства: особливості та трансформації……**71**
Висновки до третього розділу……**80**

ВИСНОВКИ……..…**81**
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…….……**86**
ДОДАТКИ……..**98**

ДОДАТОК 4

Приклад заяви на перевірку на плагіат

Завідувачу кафедри філософії
Соціально-гуманітарного факультету
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова
_____
здобувача другого (магістерського) рівня
_____
вищої освіти(повна назва академічної групи)
(П.І.Б. здобувача вищої освіти повністю)

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (затвердженого 19 грудня 2024 року) та вимогами Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742-IX (який набув чинності у 2026 році), згідно з якими виявлення академічного плагіату чи недоброчесного використання штучного інтелекту в магістерській роботі є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів академічної і дисциплінарної відповідальності, ознайомлений(а). При написанні магістерської роботи мною не порушувались принципи академічної доброчесності.Про використання системи виявлення збігів/ідентичності/схожості Turnitin (далі — Антиплагіатної системи) в роботах здобувачів вищої освіти ознайомлений(а) та надаю свою згоду на обробку і збереження Університетом моєї роботи в базі даних Університету. Також надаю Університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Антиплагіатній системі Turnitin і використання роботи для виявлення академічного плагіату в інших роботах, які завантажувалися чи завантажуються для перевірки, виключно в обмежених цілях виявлення академічного плагіату.

Дата _____ Підпис _____

ДОДАТОК 5

Приклад Довідки про перевірку на плагіат

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9, каб. 129
e-mail: sgf@udu.edu.ua, тел.: 239-30-48

ДОВІДКА
про результати антиплагіатної перевірки кваліфікаційної роботи

Комісією з академічної етики Соціально-гуманітарного факультету здійснено перевірку кваліфікаційної магістерської роботи на тему «ТЕМА» здобувача/здобувачки вищої освіти _____, спеціальності _____ денної/заочної форми навчання, групи 2Рел.м.н. щодо дотримання норм академічної етики.

За результатами аналізу звіту подібності, який було згенеровано системою виявлення збігів/ідентичності/схожості компанії Turnitin комісія дійшла до такого висновку:

Комісією не виявлено академічного плагіату. Дана кваліфікаційна магістерська робота може бути допущена до захисту на засіданні екзаменаційної комісії.

Голова комісії Павло ГОРІНОВ

Секретар Катерина ГОНЧАРЕНКО
Дата перевірки Turnitin: _____
Дата розгляду комісією_____

Виконана робота разом із двома рецензіями (внутрішньою та зовнішньою), відгуком керівника, довідкою про перевірку на антиплагіат у форматі PDF надсилається на електронну адресу кафедри, а також у друкованому вигляді подається безпосередньо на кафедру філософії.

ДОДАТОК 6

Приклад Висновку наукового керівника

Додаток 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла ДРАГОМАНОВА

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ КАФЕДРИ

_____

(від_____№____)

ПРО РЕКОМЕНДАЦІЮ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Направляється здобувач(ка)

_____
(прізвище та ініціали)

до захисту магістерської роботи за галуззю знань

_____
(код і назва)

за спеціальністю

_____
(код і назва)

на тему:

_____

Магістерська робота, висновок наукового керівника та рецензії додаються.

Висновок керівника магістерської роботи

Здобувач/здобувачка магістерського рівня_____
_____
_____
_____

Висновок кафедри про магістерську роботу

Магістерську роботу розглянуто. Робота є самостійною науковою працею. Запозичені ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення ідей здобувачки.

Студент (ка)

_____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри філософії

_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

“__”_____20__року

ДОДАТОК 7.

АВТОРСЬКА ЗГОДА
на розміщення твору в репозитарії університету

Я, _____,
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)
здобувач(ка) вищої освіти ступеня магістра
спеціальності _____
групи _____,
надаю згоду на розміщення в інституційному репозитарії
_____
(назва університету)
наступного твору:
Тема магістерської роботи:
_____
_____

Підписанням цієї згоди надаю Університету **права** на використання твору, що включає, зокрема, право на:
• внесення твору до бази даних репозитарію;
• відтворення роботи чи її частин в електронній формі без зміни змісту;
• виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
• використання твору без одержання прибутку та виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
• надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Інтернет.

Підтверджую, що:
• твір має навчально-науковий характер і виконаний мною самостійно;
• на момент розміщення твору в репозитарії мені належать виключні майнові права на твір, вони не передані (не відчужені) іншим особам і не є предметом застави, судового спору чи претензій третіх осіб;
• розміщення роботи в репозитарії не порушує прав третіх осіб;
• зміст твору не порушує законодавства України, прав людини на таємницю особистого і сімейного життя, не завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю чи моральному стану.

Дата _____ Підпис _____ *(П.І.Б.)*